

هو العليم

رسالة تفریق صلوات

سید محمد محسن حسینی طهرانی

جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۴۲۷

فهرست مطالب

- آیات صریحه در متابعت از سنن نبی اکرم صلی الله علیه و آله و سلم..... ۴
- احادیثی از عامه راجع به اداء صلوات خمسه در اوّل وقت آن ۵
- روایاتی راجع به اوقات فضیلت صلوات خمسه..... ۷
- روایاتی راجع به فضیلت تأخیر نماز عشاء از زوال حمرة مغربیه..... ۸
- سنت و سیره رسول خدا بر تفرقه و تقسیم نمازهای یومیّه به پنج وقت فضیلت ۹
- احادیثی از طریق اهل بیت علیهم السلام در باب اداء صلوات خمسه در اوّل
وقت آن ۱۰
- افضلیت خواندن نماز در اوّل وقت از وقت مشترک..... ۱۱
- فهرست منابع..... ۱۳

بسم الله الرَّحْمَن الرَّحِيمِ
الحمد لله رب العالمين
و الصَّلوة على خاتم رسله أبي القاسم محمد و على آله الطَّاهرين
و اللَّعنة على أعدائهم أجمعين

بر ارباب معرفت و صاحبان بصیرت مخفی نماند که اهمّ فرائض و اوجب وظائف شناخت مبانی دین مبین و اتباع سنن سید مرسلین علیه و علی آله افضل صلوات المصلین بنحو اتمّ کما هو هو می باشد و سلوک طریق کمال و وصول به ذروه فعلیت و سداد را گریزی از این ممشی و منهج نمی باشد.

از جمله مواردی که باتفاق فریقین بر آن تأکید شده است رعایت اوقات صلوات یومیّه و اداء آنها در وقت مخصوص به خود می باشد. این مسأله قطعاً در زمان رسول اکرم و ائمه هدی صلوات الله علیهم اجمعین از سنن مؤکده و معمول بها بوده است و اهل سنت بر این مسأله تأکید و مداومت می نمایند؛ درحالیکه مع الاسف نه تنها در بین شیعه متروک و مغفول است بلکه چه بسا خلاف آن منهیّ و مورد انکار و استغراب و چه بسا بدعت شمرده می شود درحالیکه مکتب حقّ تشیع از همه فرق اولی و احقّ به متابعت از سنن اسلام و انقیاد در برابر احکام و دستورات شرع انور می باشد تا جائی که این مطلب از طرف اخوان سنت و جماعت بعنوان نقطه انحراف و انصراف از سنت و عمل

آیات صریحه در متابعت از سنن نبی اکرم صلی الله علیه و آله و سلم..... ۴

رسول الله تلقی گشته موجب تعبیر و تنقیص مرام و ممشای پیروان اهل بیت عصمت و طهارت گردیده است، و آیه شریفه: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾^۱ اشاره به اهمیت حیاتی و نیاز مبرم به این طریقه و روش می نماید.

و همینطور آیه شریفه: ﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَاَلَّذِينَ ءَامَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾^۲

در این آیات به طور اکید و صریح بمتابعت از سنن نبی اکرم و اتباع از افعال و منهاج او سخن بمیان آمده است. بدین لحاظ راقم سطور بر آن شده است تا در خصوص این مسأله که موجب تفرقه و تمایز بین فریقین بناحق و بطور غیر منطقی و اصولی گردیده است مقاله ای برشته تحریر در آورد تا موجب تذکر و تنبیه اخلاء روحانی و فضلاء کثر الله امثالهم و آشنائی اخوان مؤمنین نسبت به این سنت مقطوعه و لا یتردد در فقه شیعه و عامه گردیده، باشد که با تغییر روش در اقامه صلوات یومیّه و اداء آن در اوقات مخصوصه خود تقریب به افقهای مشترک و وحدت در مبانی و احکام متفق بین فریقین حاصل و بهانه از دست تفرقه افکنان و مخربین گرفته شود و من الله توفیق و علیه التکلان.

۱ - سوره الاحزاب (۳۳) آیه ۲۱.

۲ - سوره الاعراف (۷) ذیل آیه ۱۵۶ و آیه ۱۵۷.

احادیثی از عامه راجع به اداء صلوات خمسه در اوّل وقت آن..... ۵

طرح مسأله اداء صلوات رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم هم در کتب اهل سنت و هم در کتب سیره خاصه با اختلافاتی آمده است. اما در کتب عامه روایات در این مسأله بسیار است و ما فقط به ذکر برخی از آنها اکتفاء می‌کنیم.

در سنن ابی داود وارد است:

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْخُرَاعِيُّ... عَنْ أُمِّ قُرُوءَةَ قَالَتْ: سَأَلْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَ سَلَّمَ أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟ قَالَ: الصَّلَاةُ فِي أَوَّلِ وَقْتِهَا.^۱

«از رسول خدا سؤال شد کدام عمل نزد پروردگار افضل است؟ در پاسخ

فرمود: نماز در اوّل وقت خود.»

و نیز سعید بن مسیب از ابا قتاده بن ربیع روایت می‌کند که:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَ سَلَّمَ: قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: إِنِّي فَرَضْتُ عَلَى أُمَّتِكَ خَمْسَ صَلَوَاتٍ وَ عَهَدْتُ عِنْدِي عَهْدًا أَنَّهُ مَنْ جَاءَ يُحَافِظُ عَلَيْهِنَّ لَوَقْتِهِنَّ أَدْخَلْتُهُ الْجَنَّةَ وَ مَنْ لَمْ يُحَافِظْ عَلَيْهِنَّ فَلَا عَهْدَ لَهُ عِنْدِي.^۲

«از رسول خدا روایت شده است که خدای متعال خطاب به آن حضرت

می‌فرماید:

من پنج نوبت نماز بر امت تو واجب گردانیدم و با خود عهد نمودم که اگر فردی از امت تو بر این پنج نماز در اوّل وقت خود محافظت و مواظبت نماید او را داخل بهشت بگردانم و کسی که بر این مسأله مواظبت ننماید هیچ تعهد و مسئولیتی را در قبال او نخواهم پذیرفت.»

۱ - سنن ابی داود، ج ۱، باب فی المحافظة علی وقت الصلوات، ص ۱۰۵، ح ۴۲۶.

۲ - همان مصدر، ص ۱۰۶، ح ۴۳۰.

احادیثی از عامّه راجع به اداء صلوات خمسه در اوّل وقت آن..... ۶

نظیر این روایات در این کتاب و سایر کتب عامّه نیز موجود است و نیازی به ذکر همه آنها نیست، فقط از باب تأکید به یکی دیگر از آنها اکتفاء می‌شود.

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ الصَّامِتِ، عَنْ أَبِي ذَرٍّ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ (وآله) وَسَلَّمَ: يَا أَبَا ذَرٍّ، كَيْفَ أَنْتَ إِذَا كَانَتْ عَلَيْكَ أَمْرَاءٌ يُمَيِّتُونَ الصَّلَاةَ؟ أَوْ قَالَ: يُؤَخَّرُونَ الصَّلَاةَ. قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ فَمَا تَأْمُرُنِي؟ قَالَ: صَلِّ الصَّلَاةَ لَوَقْتِهَا فَإِنْ أَدْرَكَتَهَا مَعَهُمْ فَصَلِّهَا فَإِنَّهَا لَكَ نَافِلَةٌ^۱.

«اباذر می‌گوید: رسول خدا به من فرمود: ای اباذر چگونه خواهی بود در وقتی که حاکمان وقت نماز را بمیرانند یا اینکه بتأخیر اندازند؟ عرض کردم: شما چه می‌فرمائید؟ حضرت فرمود: هرگاه وقت نماز شد آن را در اوّل وقتش بجای آور پس اگر دیدی آنان نیز نماز را اقامه کردند بجای نافله با آنان نیز نماز را اقامه نما.»

واضح است که این خطاب در حال تقیّه است زیرا هیچ الزامی بر نماز پس از اداء آن نمی‌باشد؛ و یا اینکه ممکن است حتّی در شرائط عادی بجهت رعایت جماعت بوده باشد.

و اما راجع به اوقات صلوات، تمام روایات بر این نکته دلالت دارند که: وقت نماز صبح اوّل فجر صادق، و نماز ظهر هنگام زوال شمس از وسط آسمان، و نماز عصر رسیدن سایه شاخص به اندازه خود او، و نماز مغرب استتار قرص خورشید از افق، و نماز عشاء از بین رفتن حمرة مغربیه در ناحیه مغرب می‌باشد. مسلم بن ابراهیم از محمد بن عمرو روایت می‌کند که می‌گوید: از جابر بن عبد الله انصاری کیفیت نمازهای رسول الله صلی الله علیه (وآله) و سلّم را سؤال نمودیم، گفت:

۱ - همان مصدر، باب اذا اخر الامام الصلوة عن الوقت، ص ۱۰۶، ح ۴۳۱.

روایاتی راجع به اوقات فضیلت صلوات خمسہ ۷

كَانَ يُصَلِّي الظُّهْرَ بِالْهَاجِرَةِ، وَ الْعَصْرَ وَ الشَّمْسُ حَيَّةً، وَ الْمَغْرِبَ إِذَا غَرَبَتْ
الشَّمْسُ، وَ الْعِشَاءَ إِذَا كَثُرَ النَّاسُ عَجَلًا وَ إِذَا قَلَّوْا آخِرًا، وَ الصُّبْحَ بَغْلَسًا.^۱

«جابر می گوید: رسول خدا نماز ظهر را هنگام زوال خورشید بجای می آورد، و عصر را در وقت تلالؤ قبل از میل به تیرگی، و مغرب را وقت استتار قرص خورشید، و عشاء را پس از مغرب وقتی که جمعیت در مسجد اجتماع کرده بودند بجای می آورد، و وقتی که افراد کم بودند به تأخیر می انداخت، و وقت نماز صبح رسول الله آخرین اوقات تاریکی شب یعنی طلوع فجر صادق بوده است.»
و اما راجع به کراهت تأخیر نماز مغرب احنف بن قیس از عباس عموی رسول خدا روایت می کند:

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ قَالَ: لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا لَمْ يَنْتَظِرُوا
بِالْمَغْرِبِ إِشْتِبَاكَ النُّجُومِ.^۲

«رسول خدا فرمود: پیوسته امر امت من بر خیر و صلاح خواهد بود، تا وقتی که برای اداء نماز مغرب ستارگان را در آسمان مشاهده نمایند.»
و راجع به وقت نماز عشاء نعمان بن بشیر روایت می کند:

وَ اللهُ إِنِّي لِأَعْلَمُ النَّاسِ بِوَقْتِ هَذِهِ الصَّلَاةِ يَعْنِي صَلَاةَ الْعِشَاءِ. كَانَ رَسُولُ اللهِ
صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ يُصَلِّيهَا لِسُقُوطِ الْقَمَرِ لثَلَاثَةَ.^۳

«نعمان می گوید: قسم بخدا من از تمامی این مردم به وقت فضیلت نماز عشاء آگاهترم. رسول خدا پیوسته نماز عشاء را پس از گذشت ثلث از شب بجای می آورد.»

۱ - همان مصدر، باب فی وقت صلوة النبی صلی الله علیه و آله و سلم و کیف کان یصلیها، ص ۹۹، ح ۳۹۷.

۲ - سنن دارمی، باب کراهیة وقت المغرب، ج ۱، ص ۲۷۵.

۳ - همان مصدر، باب وقت العشاء.

روایاتی راجع به فضیلت تأخیر نماز عشاء از زوال حمرة مغربیه ۸

از بعضی روایات استفاده می‌شود حتی تأخیر نماز عشاء از زوال حمرة مغربیه نیز افضل است چنانچه در روایت ابو عامر اشعری از ابو موسی آمده است:

قال: كُنْتُ أَنَا وَ أَصْحَابِي الَّذِينَ قَدَّمُوا مَعِيَ فِي السَّفِينَةِ نُزُولاً فِي بَيْعِ بَطْحَانَ وَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ بِالْمَدِينَةِ فَكَانَ يَتَنَاقَبُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ عِنْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ كُلَّ لَيْلَةٍ نَفَرٌ مِنْهُمْ. قَالَ أَبُو مُوسَى فَوَافَقْنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ أَنَا وَ أَصْحَابِي وَ لَهُ بَعْضُ الشُّغْلِ فِي أَمْرِهِ حَتَّى إِعْتَمَمَ بِالصَّلَاةِ حَتَّى أَبْهَارَ اللَّيْلِ ثُمَّ خَرَجَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ فَصَلَّى بِهِمْ فَلَمَّا قَضَى صَلَاتَهُ قَالَ لِمَنْ حَضَرَهُ عَلَيَّ رِسَالِكُمْ أَعَلَّمْتُمْ وَ أَبَشَرُوا أَنَّ مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِنَّهُ لَيْسَ مِنَ النَّاسِ أَحَدٌ يُصَلِّي هَذِهِ السَّاعَةَ غَيْرَكُمْ أَوْ قَالَ مَا صَلَّى هَذِهِ السَّاعَةَ أَحَدٌ غَيْرَكُمْ. قَالَ أَبُو مُوسَى: فَرَجَعْنَا فَرَحِينِ بِمَا سَمِعْنَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ.^۱

از این روایت استفاده می‌شود نماز عشاء رسول خدا حتی نزدیک به انتصاف لیل بوده است.

و نیز روایات دیگری از جمله روایت ابا برزه دلالت بر تأخیر نماز عشاء رسول خدا دارد.

أبا برزه گوید:

كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ سَلَّمَ اللَّهُ لَا يُبَالِي بَعْضَ تَأْخِيرِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ إِلَى نِصْفِ اللَّيْلِ وَ كَانَ لَا يُحِبُّ النَّوْمَ قَبْلَهَا وَ لَا الْحَدِيثَ بَعْدَهَا. قَالَ شُعْبَةُ: ثُمَّ

۱ - شرح مسلم، ج ۵، ص ۱۴۱: فقلوه رسلکم بکسر الراء و فتحها لغتان، الکسر أفصح و أشهر
أى تأنوا و قوله أن من نعمة الله معمول لقوله أعلمكم.

۲ - صحيح مسلم، ج ۲، باب وقت العشاء و تأخيرها، ص ۱۱۷.

سنت و سیره رسول خدا بر تفرقه و تقسیم نمازهای یومیّه به پنج وقت فضیلت ۹

لَقِيْتُهُ مَرَّةً أُخْرَى فَقَالَ: أَوْ ثُلُثُ اللَّيْلِ.^۱

این روایت دلالت دارد که معمولاً نماز رسول خدا پس از گذشت ثلث از شب انجام می پذیرفته است، و در جمله این موارد ذکر از جمع بین نماز ظهر و عصر، و یا مغرب و عشاء توسط رسول خدا نشده است. بلی در بعضی از روایات آمده که وقتی مأمومین در مسجد زیاد بودند رسول خدا نماز عشاء را زودتر می خواندند نه اینکه بین آن و نماز مغرب جمع نمایند.

از مجموعه روایات و تقریر سیره عامّه استفاده می شود که سنت و سیره رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در اداء نمازهای یومیّه بر تفرقه و تقسیم آنها به پنج وقت فضیلت خود بوده است و اگر گاهی جمع بین آنها می نمودند به ندرت و بواسطه عروض شرائط خاصّی بوده است.

و اما تقریر مطلب از طریق روایات اهل بیت علیهم السلام بدین صورت است.

محمد بن یحیی از اَبی بصیر از امام صادق علیه السلام روایت می کند که فرمود:

مَنْ صَلَّى فِي غَيْرِ وَقْتٍ فَلَا صَلَاةَ لَهُ.^۲

«کسی که در غیر وقت نماز آن را بجای آورد پذیرفته نخواهد شد.»

این روایت بوضوح دلالت دارد که نماز در غیر وقت فضیلت خود مورد رضای الهی نیست، زیرا کاملاً واضح است که مقصود امام علیه السلام نماز قبل از حلول وقت نیست چون این مطلب از ضروری ترین مسائل است و احتیاجی به

۱ - همان مصدر، ج ۲، باب کراهیه تأخیر الصلوة عن وقتها، ص ۱۲۰.

۲ - وسائل الشیعة، ج ۲، ابواب المواقیف، باب ۱، ص ۷۹، ح ۶.

احادیثی از طریق اهل بیت علیهم السلام در باب اداء صلوات خمسه در اوّل وقت آن..... ۱۰
تذکر و تنبه ندارد. و اطلاق روایت هر دو مورد تقدیم نماز و تأخیر آن را از وقت
فضیلت شامل می‌شود.

نیز روایتی در عیون الاخبار از امام رضا از پدرانشان از رسول خدا صلی
الله علیه و آله و سلم نقل می‌کند که فرمودند:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ لَا يَزَالُ الشَّيْطَانُ ذَعِرًا مِنَ الْمُؤْمِنِ مَا
حَافَظَ عَلَى مَوَاقِيتِ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ فَإِذَا ضَيَّعَهُنَّ اجْتَرَأَ عَلَيْهِ فَأَدْخَلَهُ فِي
الْعَطَائِمِ^۱

«رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: پیوسته شیطان از مؤمنی
که نمازهای خود را در اوقات مخصوصه خود بجای آورد بر کنار است، پس اگر
در انجام آنها کوتاهی ورزید به او نزدیک شده و او را به گناهان کبیره وارد
می‌نماید.»

روایت دیگر از شیخ طوسی از حسین بن سعید ... از امام صادق علیه السلام
است که فرمود:

لِكُلِّ صَلَاةٍ وَقْتَانِ وَ أَوَّلُ الْوَقْتَيْنِ أَفْضَلُهُمَا وَ لَا يَنْبَغِي تَأْخِيرُ ذَلِكَ عَمْدًا وَ لَكِنَّهُ
وَقْتُ مَنْ شُغِلَ أَوْ نَسِيَ أَوْ سَهَا أَوْ نَامَ وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَجْعَلَ آخِرَ الْوَقْتَيْنِ وَقْتًا
إِلَّا مِنْ عُدْرٍ أَوْ عِلَّةٍ^۲

«هر نمازی دو وقت دارد و بهترین از آن دو، وقت اوّل است و سزاوار
نیست تأخیر نماز عمداً و لکن خدای متعال برای افرادی که کار لازمی برایشان
پیش آمده یا فراموش کرده‌اند یا سهو نموده‌اند و یا خواب آنان را بازداشته است
وسعتی داده تا بتوانند آنرا انجام دهند و کسی نمی‌تواند آخر وقت را در نظر آورد

۱ - همان مصدر، ص ۸۱، ح ۱۴.

۲ - همان مصدر، باب ۳، ص ۸۷، ح ۴.

افضلیت خواندن نماز در اوّل وقت از وقت مشترک..... ۱۱

و نماز را در آخر وقت بخواند مگر بجهت عذری و یا گرفتاری و ناراحتی که مانع شود.»

و اما بعضی از روایات که دلالت بر دخول وقت هر دو نماز را در اوّل زوال و یا غروب خورشید دارند صرفاً بجهت کفایت و اجزاء نماز است نه افضلیت و رجحان نماز دوّم مثل روایت صدوق:

مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بِإِسْنَادِهِ عَنْ زُرَّارَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ إِذَا زَالَتِ الشَّمْسُ دَخَلَ الْوَقْتَانِ الظُّهْرُ وَالْعَصْرُ فَإِذَا غَابَتِ الشَّمْسُ دَخَلَ الْوَقْتَانِ الْمَغْرِبُ وَالْعِشَاءُ الْآخِرَةُ^۱

«امام باقر علیه السلام فرمودند: هنگام زوال خورشید وقت نماز ظهر و عصر است و هنگام غروب آن وقت نماز مغرب و عشاء است.»

بنابراین این روایات منافاتی با روایاتی که دلالت بر فضیلت نماز در اوّل وقت هر کدام بخصوص است ندارد.

بناء علیهذا طبق روایات و سنن مأثوره از کتب اهل سنت و نیز احادیث وارده از ائمه معصومین علیهم السلام شکی باقی نمی ماند خواندن نماز در اوّل وقت هر کدام قطعاً افضل از وقت مشترک بین آن دو می باشد و جمیع فقهاء رضوان الله علیهم بر این مطلب در کتب خود اقرار و اعتراف نموده اند. بلی در صورت اداء آن در وقت مشترک مجزی و کفایت از وجوب خواهد کرد لیکن مسأله اینجاست چرا و به چه علت این سنت مسلّمه از زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و در طول تاریخ حیات ائمه معصومین علیهم السلام از میان جماعت شیعه رخت بر بسته و بکلی نسیاً منسیاً گشته بنحوی که اگر فردی بخواهد به این سنت عمل کند فعل او خلاف سیره مستمرّه و عادت متعارفه تلقی

۱ - همان مصدر، باب ۴، ص ۹۱، ح ۱.

افضلیت خواندن نماز در اوّل وقت از وقت مشترک.....۱۲

گشته و چه بسا مورد اّتهم و تأسّی به اهل سنّت و جماعت واقع گردد، ولی در میان عامّه بطور متقن و محکم رائج و دارج می‌باشد؟! و خود این مسأله موجب طعن و ایراد بر مذهب و مکتب حقّ اهل بیت علیهم السّلام گردد؟ آیا نباید برای این مسأله فکر و چاره‌ای اندیشید و سنن متداوله معموله بها در شیعه منطبق بر موازین حقّه و منزله من عند الله و معموله نزد اهل بیت عصمت و لوادارن شریعت محمّديه قرار گیرد؟

امید است به لطف و عنایت پروردگار توفیق قیام به سنن قطعیه و تأسّی به منهج و ممشای لواداران مکتب تشیّع شامل همه شیعیان و پیروان اهل بیت علیهم السّلام گردد. آمین.

جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۴۲۷ قم المقدسه

سید محمّد محسن حسینی طهرانی

فهرست منابع

- سنن أبي داود: سليمان بن الأشعث السجستاني، تحقيق: سعيد محمد اللحام،
مطبعة دارالفكر، الطبعة الاولى ١٤١٠ هـ، المجلدات ٢.
- سنن دارمي: عبد الله بن بهرام الدارمي، ناشر: مطبعة الاعتدال - دمشق، المجلدات ٢.
- صحيح مسلم: مسلم بن الحجاج نيسابوري، ناشر: دارالفكر.
- صحيح مسلم بشرح النووي: النووي، ناشر: دارالكتب العربية - بيروت، الطبعة
الثانية ١٤٠٧ هـ، المجلدات ١٨.
- وسائل الشيعة: الحر العاملي، تحقيق: شيخ عبد الرحيم الرباني الشيرازي، ناشر: دار
احياء التراث العربي - بيروت، مجلدات ٢٠.